Maandag, 29 December 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3488

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Eden is al van vóór de Japanse oorlog in Moskou.

Conferenties in Moskou, waaraan ook China deel neemt.

Panamerikaans-Geallieerde conferentie te Washington is ook Denemarken vertegenwoordigd.

Uitdelging van Japanners door de Jantjes wordt regelmatig voortgezet.

„TWEE JAAR GELEDEN".

December 1939.

30. Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Duitsland publiceert documenten met foto's, waarin de Duitsers hun berichten trachten waar te maken betreffende de moorden op de Duitse nationalisten in Polen gedurende de eerste weken van de oorlog. Volgens hun gegevens zouden er 5.137 Duitsers vermoord zijn.

31. In volslagen „black out" vierden Londen en Berlijn oudejaarsavond.

Januari 1940.

1. George VI tekende een wet, waarbij de regering gemachtigd wordt alle mannelijke Britten van 19 tot 28 jaar onder de wapenen te roepen. Dit betreft een aantal van 2.000.000 man.

2. De regering der Verenigde Staten maakte bekend, dat zij bij de Britse regering geprotesteerd had tegen het openen en censureren van Amerikaanse post, geadresseerd aan inwoners van neutrale landen. Dit in strijd zijnde met de elfde Haagse Conventie. In zijn antwoord ontkende Engeland het censureren, doch gaf toe de mail te onderzoeken naar geldswaarde en contrabanda, bestemd voor Duitsland.

3. President Roosevelt spoort bij het begin van de derde zitting van het 76e Amerikaanse Congres aan tot het opvoeren van de nationale defensie. Hij verklaart met andere volken mede te willen werken „tot het aanmoedigen van een vrede, die de wanorde in de wereld zal wegnemen."

JAPANSE LANDINGEN OP LUZON.

Het Noordamerikaanse Departement van oorlog deelde mede, dat vloten van Japanse troepenschepen invasie-versterkingen aan land storten ten Noorden en Zuid-Oosten van Manilla en dat „zeer hevige" gevechten ten Zuid-Oosten van de Philippijnse hoofdstad in voortgang waren. Tegelijkertijd wordt gemeld, dat de Japanse luchtactiviteit boven al de slagfronten van het eiland voortduurt. (Washington, (AP) 27.12).

HULL OVER HET BOMBARDEMENT VAN MANILLA.

Cordell Hull verklaarde, dat de Japanners door de open stad Manilla te bombarderen dezelfde barbaarse methoden van wreedheid en onmenselijkheid gebruiken als Hitler in Europa heeft toegepast. Hulls verklaring kwam in antwoord op een vraag om commentaar te leveren op het niet respecteren van de internationale wet door de Japanners met het bombarderen van Manilla, dat tot een open stad verklaard is en niet verdedigd wordt, teneinde de burgerij voor lijden te besparen. (Washington, (AP) 27.12).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN MANILLA.

Het communiqué van Maandag [hier Zondag — Red.] van Manilla luidt als volgt: „De vijandelijke druk neemt toe in het Zuid-Oosten en onze troepen bieden dapper weerstand. Er is weinig verandering in het Noorden. Onze vliegtuigen schoten op zijn minst 3 vijandelijke bommenwerpers neer op Zondag. Onze bommenwerpers troffen vijandelijke transportschepen nabij Davao in de nacht van Kerstmis. Naar bekend werd 1 transportschip tot zinken gebracht" (Manilla, (AP) 28.12).

JAPANNERS OP PHILIPPIJNEN VERSTERKT.

Het communiqué van het Verre Oosten, dat om 14.45 uur werd uitgegeven, luidt als volgt: „De vijand gaat voort zijn strijdkrachten te versterken en onderhoudt een gestadige druk in het Zuiden. Er heeft geen materiële verandering plaats gehad in het Noorden" (Manilla, (AP) 29.12).

8 CONFERENTIES OP EEN DAG.

Roosevelt hield heden 8 grote conferenties en nodigde Churchill uit 6 daarvan bij te wonen. Begonnen met het bijeenroepen van de Amerikaanse legerhoofden omvatten de bijeenkomsten conferenties met de vertegenwoordigers van alle Amerikaanse Republieken en alle landen, die zich tegenover Duitsland, Japan en Italië gesteld hebben en sommige zelf van de door de Duitsers bezette landen zoals Noorwegen, België en Denemarken. De omvatting van Denemarken kwam enigszins als een verrassing, aangezien dat land in tegenstelling tot de meeste andere bezette Europese landen geen verbannen Regering heeft. De conferenties hadden hoofdzakelijk ten doel de anti-As landen en die binnen de solidariteitsgroep van het Westelijk halfrond liggen in kennis te stellen van de voortgang van de vereende wereldomvattende stappen. Om 10 uur E.S.T. had de eerste conferentie plaats waarbij de President ontving: den Secretaris van Oorlog Henry Stimson, Generaal George Marshall, Hoofd van de Legerstaf en Majoor Generaal Henry H. Arnold, vertegenwoordigend Hoofd van Staf voor de Luchtmacht. Deze bijeenkomst had in het Witte Huis zelf plaats en betrof slechts Amerikaanse problemen. In de Rode Kamer van het Witte Huis ontving de President met Churchill de diplomatieke vertegenwoordigers van alle Zuid- en Midden-Amerikaanse Republieken. Hierbij overhandigde de Cubaanse Ambassadeur een brief van President Batista aan Winston Churchill. Een half uur later werd de Chinese Ambassadeur in dezelfde kamer door den President en Churchill ontvangen. Later ontvingen dezen Maxim Litvinoff, den Sovjet-Ambassadeur en Harry L. Hopkins, den Administrateur van de steunverlening.

De Nederlandse Gezant werd uitgenodigd in de studeerkamer van den President om met hem en Churchill te conferen. Later had een onderhoud plaats met Lord Halifax, den Britsen Ambassadeur, Premier Mackenzie King van Canada en de Gezanten van de Britse Dominions Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika en Indië. Tenslotte werd geconfereerd met de vertegenwoordigers van alle andere mogendheden, die in oorlog zijn met de As, met uitzondering van die reeds vroegere conferenties op de dag hadden bijgewoond. (Washington, (AP) 27.12).

ANTHONY EDEN BIJ STALIN.

Op Maandag (in Londen) maakte de Britse Regering bekend, dat de Secretaris van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, te Moskou geconfereerd heeft met Premier Joseph Stalin. Naar vermeld heeft Eden in de afgelopen 2 weken met den Russischen Leider geconfereerd.

Het Departement van Buitenlandse Zaken gaf de volgende bekendmaking uit: „In de tweede helft van December 1941 hebben in Moskou tussen den Voorzitter van de Raad van Volkscommissarissen Joseph Stalin en den Volkscommissaris van Buitenlandse Zaken Vyacheslav Mikjailovitsj Molotov te ener zijde en den Britsen Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken Anthony Eden te anderer zijde uitgebreide wisselingen van meningen plaats gehad over quaesties betreffende het beleid van de oorlog en de na-oorlogse organisatie en de vestiging van vrede in Europa.

De Sovjet-Ambassadeur in Groot-Britannië, Ivan Maisky, en Zijner Majesteits Ambassadeur in de U.S.S.R., Sir Stafford Cripps, waren aanwezig bij de besprekingen. Verder werden enkele bijeenkomsten bijgewoond door den Britsen permanenten Staats-secretaris voor Buitenlandse Zaken, Sir A. Cadogan, en het Vice-Hoofd van Groot Britannië's Imperiale Generale Staf, Luitenant Generaal Archibald Nye.

De besprekingen vonden plaats in een vriendschappelijke atmospheer en toonden de overeenkomst van meningen van beide partijen over alle quaesties het beleid van de oorlog betreffende, vooral met betrekking tot het toebrengen van de volledige nederlaag aan het Hitleristische Duitsland en de aanneming van maatregelen om elke herhaling van de Duitse agressie in de toekomst onmogelijk te maken. De wisseling van meningen over de na-oorlogse organisatie van vrede en veiligheid leverde veel belangrijk en nuttig materiaal op, welke de toekomstige uitwerking van concrete voorstellen over dit onderwerp zullen vergemakkelijken. De beide partijen zijn ervan overtuigd, dat de besprekingen te Moskou een nieuwe belangrijke voorwaartse stap vormen naar een nauwere samenwerking tussen de U.S.S.R. en Groot Britannië."

Ingelichte bronnen deelden mede, dat de regelingen over de conferentie te Moskou voltooid waren en Eden reeds uit Londen vertrokken was vóór de Japanse aanval op de Verenigde Staten. Opgemerkt werd, dat de grote uitbreiding van de oorlog op enorme wijze de betekenis van het bezoek van den Minister van Buitenlandse Zaken aan het Kremlin had doen toenemen. Ook werd verklaard, dat gedurende de besprekingen te Moskou en Washington men met elkaar in contact is gebleven zodat in de beslissingen door allen kon worden voorzien. De Dominions en de Geallieerde Regeringen werden voortdurend op de hoogte gehouden.

Men is van mening, dat behalve de regelingen voor een afgesproken actie over de gehele wereld te land, ter zee en in de lucht door de grote mogendheden, de conferentie te Moskou even belangrijke beslissingen heeft genomen over de productie en de gemeenschappelijke voorraad oorlogsmateriaal alsmede de gemeenschappelijke politiek.

De verklaring van het Britse Departement van Buitenlandse Zaken was een gemeenschappelijk communiqué, dat zowel te Londen als Moskou werd uitgegeven. Men is van mening, dat Sir Hughe Knatchbull Huggesen, de Britse Ambassadeur in Turkije, en Sir Reader Bullard, de Britse Gezant in Iran, aanwezig waren bij de conferentie in Moskou. De aanwezigheid van deze mannen zou een zeer uitgebreide omvang der besprekingen toestaan, omdat zij advies zouden kunnen geven over de situatie in het Midden-Oosten en de mogelijke loop van gebeurtenissen in dat gebied. Men meent, dat ook militaire vertegenwoordigers van Tsjiang Kai Sjek aan de besprekingen hebben deelgenomen. De commentators verklaarden, dat dit een nauwere Chinees-Russische samenwerking zou voorspellen in het Verre Oosten. Alle bronnen waren het er over eens, dat de conferenties te Washington en Moskou een beslissend effect zullen hebben op de oorlog en waarschijnlijk een nieuwe stap zouden blijken te zijn naar de vorming van een opperste Geallieerde Oorlogsraad (Londen, (AP) 28.12).

EEN SPEECH VAN VON RIBBENTROP.

De officiële radio van Tokio deelde mede, dat Joachim von Ribbentrop, de Duitse Minister van Buitenlandse Zaken, in een radio-rede tot Japan verklaarde, dat de Japanners een „opmerkelijk geduld hebben getoond ten opzichte van de Britse en Amerikaanse bedreigingen buiten enig verlangen naar vrede, doch dat de Britten en Amerikanen Japans volharding opvatten als een teken van zwakte" (Tokio, (AP) 27.12).

DE BEZETTING VAN SAINT PIERRE EN MIQUELON.

Het Vrije Franse Hoofdkwartier maakte bekend, dat er van mening zal worden gewisseld tussen Charles de Gaulle en de geïnteresseerde Geallieerde Regeringen over diplomatieke quaesties betreffende de bezetting van de eilanden Saint Pierre en Miquelon door de Vrije Fransen (Londen, (AP) 28.12).

TREINONGELUK IN DUITSLAND.

De Duitse radio deelde mede, dat de Berlijn-Warszawa Express botste tegen een vrachttrein in een zware sneeuwstorm in de vroege morgen tussen Frankfurt aan de Oder en Posen. Enkele personen werden gedood en gewond. (Londen, (AP) 27.12).

BELANGRIJK DUITS PERSONAGE IN IERLAND AANGEKOMEN?

Een gezaghebbende bron deelde mede, dat er „absoluut niets" bekend is omtrent het gerucht, dat een belangrijk nazie-personage geland is in Ierland. De bron zeide hieromtrent: „In feite hebben wij enkele uren gelachen om dit gerucht" (Londen, (AP) 28.12).

Een ingelichte bron ontkende nadrukkelijk, dat enige belangrijke nazie zich bevond in een Duits vliegtuig, dat landde in het graafschap Kerry. Hij verklaarde, dat niemand in het vliegtuig een hogere rang had dan sergeant en allen bonafide Duitse vliegers zijn, waarvan geen ouder is dan 28 jaar (Dublin, (AP) 28.12).

PORTUGAL — ZWITSERLAND.

Op 1 Jauari zal een voetbalwedstrijd plaats hebben tussen Portugal en Zwitserland. Het Portugese team zal bestaan uit de volgende spelers: Azevedo, Gaspar, Cardoso, Amaro, Carlos Peira, Francisco Ferreira, Mourao, Alberto Gomes, Soeiro, Pinga, en Joao Cruz (Lissabon, (AP) 28.12).

Het nieuws van vandaag.

Manilla werd tot open stad verklaard, maar evenmin als de nazies zich hiervan iets aantrekken, deden dat de Japanners. Een zwaar bombardement had deze grootste stad van de Philippijnen te verduren. Manilla is in 1569 door de Spanjaarden gesticht, werd in 1898 pas door de V.S. veroverd. In Manilla staat de oudste universiteit onder de „Stars & Stripes" o.l.v. de Paters Dominicanen, een massaal blok gebouw van Dominicaans-witte steen van drie verdiepingen en een grote toren, waarop St. Thomas in het midden. Van de 340.000 inwoners zijn slechts 10% blanken. Het ziet er naar uit, dat Manilla binnenkort weer nieuwe, zij het tijdelijke, veroveraars binnen krijgt. De Japanners doen versterkingen landen ten Noorden en ten Zuid Oosten van de stad (blz. 1).

Verdere gebeurtenissen in het Verre Oosten. De Jantjes hebben hun reeds spreekwoordelijk verdelgingswerk voortgezet: 12 Japanse vliegtuigen werden neergehaald, een Japanse kruiser werd bij Celebes in brand gezet en een Japans transportschip kreeg bij Miri een laag bommen. Aan Aneta ontleende de AP een overzicht van hetgeen De Jantjes nu al gepraesteerd hebben. Van alles wat er in het Verre Oosten vecht, staat de Nederlandse marine verre en verre bovenaan. Een hoera voor onze jongens! Meden had een luchtaanval op Zondag (blz. 2).

De grootste aandacht trekken twee conferenties. Ten eerste een conferentie in Washington, waaraan de 21 Amerikaanse republieken, de geallieerden, verder Noorwegen, België en...... Denemarken deelnamen. Van de besprekingen werd niets bekend (blz. 3).

De tweede conferentie werd in Moskou gehouden. Het blijkt, dat Eden al voor het uitbreken van de oorlog tussen Japan en de V.S. daar zit en druk conferenties houdt met Maisky Cadogan, Huggesen, Nye, Molotov, militaire vertegenwoordigers van Tsjiang Kai Sjek en Cripps. Hierover op blz. 1.

Tenslotte is er enige activiteit in West Europa door een Britse aanval op de Noorse kust (Duits garnizoen gevangen genomen, 8 schepen vernield) en wat bombardementen op West Duitsland. In Oost Europa is het enige plekje, waar de Duitsers nog wat weerstand bieden bij Mozjaisk (blz. 3).

Hitlers plannen met Spanje.

De telegrammen van de laatste dagen meldden voortdurend van een trekken van Duitse troepen door Frankrijk naar de Spaanse grens. Het schijnt dus, dat het zo lang gevreesde, dat ook Spanje in de oorlog betrokken zou worden, binnen niet al te lange tijd werkelijkheid zal worden. Reeds lang heeft Hitler op Spanje geloerd, doch zijn aarzeling om zijn troepen door Spanje te doen oprukken, kan wellicht verklaard worden uit de volgende omstandigheden: Kort na de val van Frankrijk was het aan weinig twijfel onderhevig, dat Spanje zou gezwicht zijn voor Hitlers druk en bereid zou zijn gevonden, zijn volle medewerking te verlenen aan iedere póging om via Gibraltar door te breken naar Noord-Afrika. Het risico voor Spanje's nationale veiligheid zou dan zeer klein geweest zijn en de eerzucht van het land sterk gestreeld. Maar sedert Juni 1940 heeft iedere week, die voorbij ging het vraagstuk ingewikkelder gemaakt, althans voor de as. Hoewel dit niet betekent, dat de bedreiging van de onafhankelijkheid van Spanje daardoor iets minder gevaarlijk zou geworden zijn, ligt er wel in opgesloten, dat — hoewel de voordelen van het bezit van Spaanse bases nog steeds van groot belang zijn, voor Duitsland, de daaraan verbonden bezwaren intussen oneindig meer zijn toegenomen.

Franco's positie.

Spanje's inwendige positie is het critieke punt in het gehele probleem. Generaal Francisco Franco won zijn burgeroorlog, maar daarmede verkocht hij tegelijkertijd zijn eerstgeboorterecht aan Hitler en Mussolini. Hij heeft niet slechts geen verenigd volk achter zich, maar hij is ook niet in staat geweest, om de onvermijdelijke stormloop naar een economische ruïne te stuiten.

Behalve algemene hongersnood heerste in dat land een verbitterde politieke verdeeldheid, die slechts in bedwang gehouden kan worden door het pistool en het gevangenkamp. Het deksel van deze heksenbrouwketel van ontevredenheid wordt slechts neer gehouden door de Falange-partij en haar Gestapo-adviseurs. De Caudillo persoonlijk oefent nog enig gezag uit over de verschillende belangen van hen, die tezamen en in vereniging de groep hebben gevormd. die de burgeroorlog heeft gewonnen. Maar in de grond der zaak is die eenheid slechts te danken aan de gemeenschappelijke ontgoocheling en afkeer van den minister van buitenlandse zaken Señor Ramon Serra Y Suñer, zomede van de Falangisten-partij, die de schrale vruchten van de overwinning bij elkaar gegrabbeld hebben.

Dit feit verklaart, waarom Suñer van het ministerie van binnenlandse naar dat van buitenlandse zaken is overgegaan, in welk laatste departement hij diplomatiek spel kon spelen, waarin hij tevoren weinig te zeggen had.

Talrijke ontevreden Spanjaarden zijn pro-Brits.

Voorts heerst daar verbitterde vijandschap van allen, die de regering gesteund hebben in de oorlog en daarbij nog niet het leven hebben verloren. Een half millioen van hen vertoeven in concentratiekampen of moeten dwangarbeid verrichten. Duizenden anderen leiden een guerilla in de bergen van Asturië. De rest, aan alle soorten van ellende ten prooi, van wege hun politieke beginselen, zijn hardnekkig pro-Brits en vormen een voortdurende bedreiging voor de tegenwoordige regering in Spanje, indien er iets mocht gebeuren, dat de politieke balans zou doen overslaan.

Het onstandvastige van Franco's regiem is een bron van wantrouwen bij de Duitsers geweest. Het bezoek van Himmler, hoofd van de Duitse geheime politie, in October verleden jaar, stond ongetwijfeld in verband met de interne aangelegenheden van Spanje. Zijn verslag aan den chef zal stellig geen prettige lectuur hebben gevormd voor den man, die Spanje zo nodig heeft voor een bepaalde doel in zijn totalitaire strategie. De alles overheersende moeilijkheid in Spanje is die van de voedselvoorziening. Dit is de kleinste gemene deler, die zal beslissen over Spanje's deelneming aan de oorlog. De hongersnood, die in het land heerst, is het gevolg van de verwoesting door een burgeroorlog van drie jaar aangericht.

Een andere oorzaak is de regeringspolitiek, tengevolge waarvan honderd duizenden landarbeiders zijn neergeschoten of in de gevangenis geworpen; dientengevolge is een slechte regeling van het grondbezit, door de republiek te voren teniet gedaan, wederom ingesteld, terwijl de schaarse voorraden aan rijst, olijven, hammen, koren en boter de weg vonden naar Italië en Duitsland, naar het heet om de oorlogsschuld te betalen.

De Spanjaarden haten de Nazies.

Voor Spanjaarden is het een walgelijk gezicht, dat duizenden Duitsers in Madrid zich tegoed doen aan wat het land nog oplevert. In Navarre hebben de aankopen van landbouwproducten door de nazies, tegen prijzen, die de Spanjaarden zelf nooit kunnen besteden, aanleiding gegeven tot ten minste één ernstig oproer. De grote verschepingen van olijven en rijst naar Italië zijn algemeen bekend.

Niet te verwonderen dus, dat de gezindheid van een trots en onafhankelijk volk als het Spaanse voortdurend

meer in opstand komt tegen de „as" en het Falange bestuur.

Aldus is de politieke en de economische toestand in Spanje. De regering is, meer dan welke andere ook, Duitsland goedgezind, doch niet in staat om haar rol in Hitlers plan op zich te nemen.

En de Duitsers aarzelen, hoewel er van een militair oogpunt beschouwd, weinig moeilijkheden te verwachten zijn. Doch er zijn enkele harde feiten, dat de Duitsers bezit zouden kunnen nemen van bases in de Middellandse Zee. Die harde feiten zullen Spanje buiten de oorlog kunnen houden en een tweede revolutie voorkomen, welke het land opnieuw tot het slagveld van de grote Mogendheden zullen kunnen maken.

De voor- en nadelen van een Duitse invasie in Spanje.

Men kan de balans ongeveer als volgt opmaken.

Op de creditzijde zijn daar de duidelijke voordelen van talrijke luchthaven marinebases in het Westelijk deel van de Middellandse Zee, die grote druk op de Britse vloot zouden kunnen uitoefenen. Het is twijfelachtig of de rots van Gibraltar ooit genomen zal kunnen worden, tenzij het voedsel en de munitie van het garnizoen uitgeput raken. Maar, door de heerschappij over de Spaanse en Afrikaanse kusten aan de Straat van Gibraltar zou de haven van Gibraltar onhoudbaar kunnen worden. Die heerschappij zou de Britten beroven van hun enig overgebleven basis in deze streek en een bedreiging zijn voor de thans open route, waarbij de geallieerde troepen in de Middellandse Zee van alles kunnen voorzien worden. Dat zou een onmiddellijke reactie geven ten gunste van de Duitsers, in verband met hun plannen in het Nabije Oosten. Maar op de debetzijde staan formidabele nadelen. Als Hitler Spanje binnen trekt, heeft hij twee problemen op te lossen: voedselvoorziening en het transport. Het voeden van 30 millioen Spanjaarden — tenzij de nazies er geen bezwaar in zien om de mensen te laten verhongeren: — het onderhoud van Duitse troepen om het land in bedwang te houden; bescherming van een duizend mijlen kuststrook tegen aanvallen; het voorzien van de luchtbases met brandstof en olie, dit alles tezamen zou een zware wissel trekken op de voedingsmiddelen, de benzine en het vervoer van de Duitsers.

Zelfs wanneer men Hitlers reserves zeer hoog taxeert, dan nog kan hij zich niet veroorloven, deze voornaamste materialen te verspillen. Hij heeft die hard nodig voor het nastreven van zijn hoofddoel: De Britse eilanden. Anders dan in Noorwegen en in de Lage Landen zal hij op de Spaanse tafel niets van zijn gading vinden. Die is volkomen afgeruimd. En dan is daar ook nog de zekerheid van een Britse tegenzet, zoals bijvoorbeeld het nemen van de Azoren, Madeira en de Kanarische eilanden, prachtige voorposten in de Atlantische Oceaan tot bescherming van de Britse zeevaart en tevens bases, die een verlies van Gibraltar goed zouden kunnen maken.

Een doortocht door Spanje kan dus allerhande mogelijkheden ten gunste van zijn opponent in het leven roepen. Een nieuwe veldtocht beginnen honderden mijlen van Duitse bases, oproer in Spanje zelf, dat zijn de vooruitzichten, die Hitler onder de ogen zal moeten zien. Het zijn posten, die de debetzijde van de balans sterk drukken.

Curaçao.

VERDUISTERINGSOEFENING.

Phase C en D als proef.

Volgende week Woensdag (7 Januari) zal van zonsondergang af een proef genomen worden met Phase C van het verduisteringsreglement. De automobielen zullen dan dus haar lampen moeten afschermen. De daarop volgende dag (8 Januari) zal gedurende twee uren Phase D heersen. Dan is de verduistering dus zo streng mogelijk, zoals zij moet zijn in geval van een echte aanval, die naar wij hopen, nimmer komen zal, maar waartoe men zich toch voorbereiden moet.

Van politiele zijde werd overigens vernomen, dat nog niemand bekeurd is in verband met overtreding van het verduisteringsreglement. Wel moesten vele waarschuwingen worden gegeven, doch die hielpen dan ook terstond. Jongstleden Zaterdag is men begonnen met de contrôle op auto's, of die de voorgeschreven verduisteringsmaterialen bij zich hadden. Tot vanmorgen behoefde men ook nog niemand te bekeuren. De politie is — zo werd gezegd — zeer erkentelijk voor de zijde des publieks.

KERKELIJK LEVEN VAN CURAÇAO WORDT GEFOTOGRAFEERD.

Zaterdag is een fotograaf op Curaçao gearriveerd teneinde Curaçao te fotograferen in verband met een publicatie in de V.S.

De G.P.D. die een en ander arrangeert, heeft inmiddels ook reeds contact gezocht en gekregen met het Secretariaat van het Apostolisch Vicariaat Curaçao, alhier, om ook het katholieke kerkelijke leven te doen fotograferen.

MUZIEKBOEKEN VOOR GREGORIAANS.

Een lid van het bekende Ned. Mannenkoor te Groot Kwartier, wiens naam helaas verloren is gegaan, vroeg om een adres in U.S.A., waar text- en muziekboeken voor Gregoriaans te krijgen zijn. Eindelijk hebben wij een adres gevonden, dat wij meteen maar in de courant zetten, zodat ook anderen er hun voordeel mede kunnen doen: The Catholic Education Press, 136 Quincy Street, N.E., Washington D.C., U.S.A. Ook kan men zich in verbinding stellen met: Pius X School of Liturgical Music, College of the Sacred Heart, Convent Avenue and 133 Street, New York, N.Y., U.S.A.

AUTO-NUMMERBORDEN.

Kleur voor 1942 wit met zwarte letters.

Van 2 Januari af zijn de nummerborden verkrijgbaar. Na 31 Januari zal het niet-hebben van het nummerbord 1942 strafbaar zijn.

De prijs is nog niet vastgesteld.

HET MODERNE GEKKENHUIS.

De toneelvereniging „Nooit Gedacht" zal Zondag, 4 Januari, weder optreden in het clubgebouw „San Tarcisio" te San Mateo. Er wordt een oerkomisch stuk opgevoerd, dat u zult doen schateren van het lachen. „Het moderne Gekkenhuis" is de titel en voorwaar, u zult een stelletje gekken zien verschijnen, die qua gek geen gek figuur zouden slaan.

Wilt u zich een avond eens amuseren, komt dan Zondagavond naar het clubgebouw „San Tarcisio".

SURINAAMSE KERSTAVOND.

Hedenavond om 19.30 uur geeft de Surinaamse vereniging „Sint Aloysius Kring" een kerstavond in het gebouw San Tarcisio te San Mateo. Het zangkoor van de Kring „Santa Caecilia" zal medewerking verlenen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** E.D.O. — Union niet doorgegaan; Athene — Olympia 2—6.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Centraal.
Punda: Wilhelmina.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	49.50	51.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: J. A. Rojer, tijd. schrijver op de bureaux van de Burgelijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst; ingang 2 Januari 1941.

Aanstelling: F. Rademacher, als bode bij het Departement Sociale en Economische Zaken.

Voedselvoorzieningscommissie: Benoemd tot voorzitter Mr. C. Süthoff; tot ondervoorzitter J. H. van Boven. Mej. A. W. van Noortwijk is als secretaresse aan genoemde commissie toegevoegd.

Alle **preferente** schuldeischers van den Heer J. J. P. Mulder (Hollandsche Toko), wordt verzocht zich vóór 10 Januari 1942 in verbinding te stellen met de bewindvoerders in de suiséance, p/a Kerkstraat no. 14. Tel. 1728.
2013

Slachtoffers van een Paspoort.

In G. B., V. S. en N. O. I worden alleen de gevaarlijke elementen onder de vijandelijke onderdanen geïnterneerd

Individueel onderzoek van elk geval door speciale rechtbank in Engeland. Waarom niet op Curaçao?

Verspilling van kostbare anti-nazie energie op Bonaire.

Tegen staatsgevaarlijke elementen kan niet straf genoeg worden opgetreden.

Behoren zulke personen tot ons eigen volk, dan is de zwaarste straf nog te licht. Wie zijn eigen land en volk verraadt mag geen plaats in ons midden meer hebben. Groter tuig dan de n. s. b.-ers is niet denkbaar. Zij staan gelijk met vadermoordenaars.

Personen, die de nationaliteit hebben van een mogendheid waarmede wij in oorlog zijn, zijn ook staatsgevaarlijk. Wij kunnen niet dulden, dat deze lieden in ons midden vrij blijven rondlopen. Voor een gedeelte evenwel moet men aannemen, dat zulken lieden individueel geen schuld treft, omdat zij de gastvrijheid welke zij genieten, nooit hebben misbruikt.

In ons midden kunnen mensen gevonden worden, die indertijd van het traditionele asylrecht van Nederland gebruik gemaakt hebben, en wier land nu met ons in oorlog is geraakt. Vaak zullen zulke lieden verbeten zijn van woede op het land, dat hen uitstiet.

Ook zijn er lieden, die indertijd het eigen land verlieten, om hier hun brood te verdienen en op de duur ons land meer liefkrijgen, dan hun geboorteland, waar zij geen brood konden verdienen. Men weet, hoe het vaak gaat: aan naturalisatie denkt men niet eens, tot het te laat is.

In Engeland heeft men waardevolle diensten laten verrichten door zulke mensen hun woede te laten koelen op nazies.

Wij maken ons sterk, dat er bijvoorbeeld onder de Duitse Joden op Bonaire een aantal mensen zal zijn, die niets liever zouden willen, dan de nazies te lijf gaan. Mensen, die bereid zouden zijn hun leven te geven bij het uitroeien van de nazies, die zoveel onheil en ellende over hun ras-genoten hebben gebracht. Met des te groter zekerheid zeggen wij dit, wijl uit correspondentie met enkele Duitse Joden op Bonaire ons gebleken is, dat men daar briest van woede tegen de nazies en er naar snakt, dat de dag kome, die woede metterdaad te kunnen uiten.

Dat zulke mensen opgesloten moeten blijven is jammer, daar hun energie ongebruikt blijft. Het is hier goed erop te wijzen, dat enkele Duitse Joden ons telkens schrijven, dat zij het standpunt der Curaçaose overheid begrijpen, dat men niet wil revolteren of zelfs maar mopperen, maar dat men het zelf jammer vindt niet mede te mogen vechten tegen de nazies.

Inderdaad blijft het interneringsprobleem onopgelost. Vorige week is het bericht gekomen, dat alle Italianen in ons Gebiedsdeel ook naar Bonaire zullen worden gestuurd. Men had dit reeds lang zien aankomen. Even goed als men thans ziet aankomen, dat het Rijk der Nederlanden nog eens de oorlog zal verklaren aan Roemenië, waarna de talloze Roemenen alhier (meer dan 70) hetzelfde lot zullen hebben te ondergaan. Men kan nu eenmaal niet voorzichtig genoeg zijn. Momenteel zelfs is het pubbliek geheim, dat er nog lieden op vrije voeten rond lopen, over wier innerlijke overtuiging men in het onzekere is

Doch ook al blijft men voorzichtig, men kan hier toch ook zien naar Groot Britannië, waar de vijandelijke onderdanen niet allen geïnterneerd zijn, doch voorzover men hen als staatsgevaarlijk beschouwde zijn opgesloten (dat spreekt vanzelf) en voorzover zij na degelijk onderzoek bleken het nazisme en fascisme te schuwen, onder bepaalde restricties op vrije voeten bleven. Ook uit het Gebiedsdeel Nederlands Indië is bericht gekomen, dat 8 Italianen aldaar waren opgesloten, terwijl 87 vrij bleven met de verplichting zich dagelijks bij de politie te melden. In de Verenigde Staten zijn 1.124.000 mensen van Duitse, Italiaanse en Japanse nationaliteit. Opgesloten werden volgens de laatste berichten slechts 1.370 Japanners, 1.002 Duitsers en 169 Italianen. Dit is te begrijpen, daar het alleen al om practische redenen onmogelijk moet worden geacht meer dan een millioen mensen degelijk op te sluiten. Een stad van enorm formaat zou daartoe moeten worden gebouwd of ten minste 10 steden elk nog van over de 100.000 inwoners. En dat alles onder stricte bewaking!

Op Curaçao zijn de aantallen kleiner. Bonaire is een schitterend oord, de geïnterneerden zitten daar veel beter dan in menig ander land. De behandeling is er goed. Maar ... ze blijven geïnterneerd en onder de geïnterneerden zijn er die men beter op actieve wijze dienstbaar zou kunnen maken aan de strijd tegen ons aller vijand. Voor de onschuldigen onder hen moet het hard zijn hun tijd jdel door te moeten brengen en hun woede op de nazies — wien zij uiteindelijk deze opsluiting te wijten hebben — niet te kunnen koelen.

Het is hard, dat hun geld opraakt, zonder dat er gelegenheid is iets bij te verdienen, en dat wanneer hun geld op is, hun hebben en houden op de veiling komt, zodat zij na de oorlog als geruïneerde mensen weer in de maatschappij komen.

Men begrijpe ons goed. Wij voeren geen pleidooi voor de geïnterneerden.

Maar wel wensen wij, wat ook in Engeland is gebeurd, dat er een speciale rechtbank worde ingesteld, die elk geval individueel zal beoordelen, en dat nadat het afdoende en overtuigende bewijs geleverd is, dat een onderdaan van een vijandelijke mogendheid persoonlijk met hart en ziel achter de geallieerde zaak staat, zo iemand gelegenheid krijge — onder bepaalde restricties — zijn vrije leven voort te zetten.

Men kan hier evenwel niet voorzichtig genoeg zijn, en in twijfelgevallen, zou opsluiting moeten volgen. Lauwe lieden, die dus niet echt vóór ons zijn, maar ook niet uitgesproken nazie-gezind, sluite men ook op. In deze krijg kan men lauwe lieden niet laten lopen. Maar diegenen, die na grondig onderzoek blijken pro-geallieerd te zijn, late men vrij, evenals dit in Groot Britannië, ons eigen Indië en de Verenigde Staten het geval is. Wij zouden bijna zeggen: in een kleine maatschappij als de onze, waar iedereen naar woorden en daden bekend is, kan zo iets feitelijk nog gemakkelijker gedaan worden dan elders.

Ons kwamen bijvoorbeeld gevallen van Italianen ter ore, die reeds enkele tientallen van jaren uit Italië weg zijn, die fascisme en dictatuur vloeken, en van Duitsers en Oostenrijkers, die hun land vanwege het nazisme ontvluchtten, en die nu als slachtoffer van hun paspoort naar Bonaire gaan. Wij willen noch mogen ons inlaten met de zaken die der overheid zijn. Wij voeren dan ook geen pleidooi voor hen, noch voor enkelen onder de Duitse Joden, noch voor het geval ons land in oorlog met Roemenië mocht geraken met de Roemenen alhier die angstig met hun Roemeense paspoortje zitten te frommelen met schemerend Bonaire in het verschiet. Wij vragen slechts, of er voor hen, die reeds op Bonaire zitten, of die thans reeds hier opgesloten zijn en wachten op de boot die hen met een „vaste aanstelling" zal vervoeren, en voor hen, die in de toekomst mogelijk nog het slachtoffer van hun paspoort zullen worden, geen weg gevonden kan worden, zoals die in ons eigen Aziatische gebiedsdeel en in onze geallieerde landen ook gevonden is.

BUITENLAND.

VEROVERAAR EN OVERWONNENEN.

Gezant George H. Earle en de gehele Staf van de Noordamerikaanse Legatie in Bulgarije arriveerde uit Sofia te Istanbul na op geheimzinnige wijze het land te zijn uitgevoerd door de Bulgaarse autoriteiten, die hen brachten naar een weinig gebruikt station in de buitenwijken van de stad voor het vertrek.

Earle zeide in een interview: „De Duitse fortuinlijkheden nemen definitief af." **Hieraan voegde hij toe, dat er tekenen zijn, dat de Duitsers alles grondig zullen vernietigen in de bezette landen, welke zij gedwongen zullen zijn te verlaten in het grootste vandalisme der geschiedenis.** Earle zeide, dat de hospitalen in Hongarije en Roemenië vol zitten met Duitse gewonden van het Oostelijk front. De hospitaaltreinen arriveren voortdurend en veroorzaken een steeds dieper wordende neerslachtigheid. Earle zeide, dat de overneming van het Oppercommando door Hitler zowel het Duitse volk als de soldaten misselijk heeft gemaakt. Hij verklaarde, dat een eentonige triestigheid heerst in geheel Duitsland en zijn satellieten-landen, zodat het onmogelijk is de veroveraars van de overwonnenen te onderscheiden (Istanbul, (AP) 28.12).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt: „Gedurende de nacht van 28 op 29 December vochten onze troepen op alle fronten tegen den vijand."

Het aanvullend communiqué luidt als volgt: „In 2 dagen tijds heeft een tankafdeling den vijand verdreven uit 18 bewoonde plaatsen en 30 tanks veroverd alsmede 250 motorvoertuigen, 15 kanonnen en 7 machinegeweren. Onze luchtmacht, welke aan het Zuidelijk front opereert, heeft op een dag 42 vrachtwagens vernietigd, 2 auto's, 8 tanks, 10 veldkanonnen, 7 afweerkanonnen en 70 voorraadwagons, terwijl duizend vijandelijke infanteristen gedood werden" (Moskou, (AP) 29.12).

MOSKOU THANS BUITEN DIRECT GEVAAR.

Met nieuwe opmarsen aan elke flank van het Moskoufront bedreigen de Russen definitief de nazie-bult bij Mozjaisk, de spil van de Duitse boog, welke 3 weken geleden Moskou omvatte. De radio van Moskou verklaarde, dat de hoofdstad thans vrij is van ogenblikkelijk gevaar. Gemeld wordt, dat de Duitsers nog steeds nors weerstand bieden in de Mozjaisk en Maloyaroslavetz-sectoren. De Russen zeiden echter, dat hun aanvallen ten Noorden en Zuiden van dit deel van het front de Duitse troepen in een gevaarlijke positie hebben gebracht. De Russische verklaring zeide, dat de Duitsers zich klaarblijkelijk bewust zijn van de bedreiging en beginnen zich terug te trekken (Moskou, (AP) 29.12).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN SINGAPORE.

De text van het communiqué, dat door het Algemeen Britse Hoofdkwartier in het Verre Oosten werd uitgegeven, luidt als volgt: „Aan het Perak-front zijn onze strijdkrachten in nauw contact met den vijand ten Zuiden van Ipoh. Elders in Malakka bleef de situatie onveranderd. Aan de Oostkust bombardeerden en beschoten sommige vijandelijke vliegtuigen onze positie. Geen schade of ongevallen worden gemeld. De berichten betreffende Serawak bevestigen de Japanse bezetting van Koetsjing. Middelzware bommenwerpers van de Royal Airforce voerden een nieuwe aanval uit op het vliegveld te Sungei Patani in de afgelopen nacht en veroorzaakten een aantal branden en ontploffingen. Verkenningsvluchten bevestigen, dat bij aanvallen op hetzelfde objectief in de voorafgaande nacht 7 vijandelijke gevechtsvliegtuigen ernstig werden beschadigd.

Vijandelijke vliegtuigen voerden gisteren een aanval uit op Medan (Sumatra) en Port Swettenham (Malakka). Lichte schade werd gemeld. 1 Vijandelijk vliegtuig werd door afweergeschut neergeschoten bij Port Swetenham. Op zijn minst een ander werd beschadigd. Hedenmorgen werd een aanval uitgevoerd op het vliegveld Kluang" (Singapore, (AP) 29.12).

HET KATHOLICISME IN FRANKRIJK.

Uit Lissabon komt ook het bericht, dat François Gay, internationaal bekend als de redacteur van L'Aube en La Vie Catholique door de Nazie autoriteiten is gearresteerd en naar een concentratiekamp is gezonden, omdat hij weigerde zijn uitgeverij te stellen onder de contrôle der Nazies. Personen, die uit Frankrijk in Portugal aankomen, verklaren, dat de oude anticlericaleni in Frankrijk zeer gebelgd zijn over de toenemende invloed der katholieken in onbezet Frankrijk. De krachtigste anti-clericale propaganda komt vanuit bezet Frankrijk en het Bureau Pro Deo verklaart, dat de Nazies druk hebben uitgeoefend op de regering in Vichy om de invloed der katholieken te verminderen.

Het dagblad La Croix, dat nu in onbezet Frankrijk wordt uitgegeven, heeft een circulatie van meer dan een millioen bereikt en is het meest gelezen dagblad in onbezet Frankrijk. Gezien de pogingen, die door de katholieken worden gedaan om door wetten de openbare zedelijkheid, het gezin en de Christelijke opvoeding te doen beschermen, mag men aannemen, dat er onvermoeid naar gestreeft wordt de ziel van Frankrijk te redden.

VEILIG VERKEER.

Indien ge uw kind van school afhaalt met uw auto, plaatst dan de auto aan die zijde van de straat, waaraan de school is gelegen. Ge bespaart hierdoor uw kind het oversteken van de drukke rijweg met alle daaraan verbonden gevaren.

Nederland.

NIEUWS UIT INDIË.

— Het officiële communiqué van den leger-commandant luidt als volgt: „In de Buitenbezittingen hebben Japanse bommenwerpers Nederlandse watervliegtuigen bestookt en geringe schade veroorzaakt. Een schip van de K.P.M. werd door een Japans vliegtuig met machine-geweervuur bestookt. Een man werd gedood, drie werden gewond. Vliegtuigen bestookt en geringe schade. Gisteren werd het vliegveld bij Medan aangevallen door 17 Japanse vliegtuigen. Een bom viel midden op het gebouw van de K.N.I.L.M. Een vliegtuig ging in vlammen op. Twintig personen werden gedood, veertig gewond. Enige Japanse vliegtuigen lieten parachutisten neer, ongeveer tien mijl buiten Medan. Nederlandse troepen rekenen met deze parachutisten af. Deze afrekening was heden — Maandag — morgen nog aan de gang.

Verschillende plaatsen in de Minahassa (Noord-Celebes) zijn gebombardeerd en door machinegeweren bestookt zonder veel schade te veroorzaken. Australische vliegtuigen zetten bij de kust van de Minahassa een kleine Japanse kruiser in vuur en vlam.

Sorong is gebombardeerd. Vele huizen werden vernietigd of ernstig beschadigd. Branden woeden er nog. Eén persoon werd gedood. Het aantal gewonden is nog niet bekend" (Batavia, G.P.D. 29.12).

— De Nederlands Indische pers geeft welwillende commentaar op de wijziging in het Britse oppercommando in het Verre Oosten: de vervanging van Brooke Popham door Pownall. De pers hoopt, dat onder Pownall de richting van de samenwerking tussen de A.B.C.D.-staten zal worden uitgebreid en versterkt. De bladen merken op, dat, ofschoon Brooke Popham waardevol werk heeft gedaan ten aanzien van de coördinatie van het Britse defensie-program, het Britse leger in Malakka volkomen verrast werd (Batavia, G.P.D. 29.12).

— Particuliere ondernemingen droegen gisteren weer ƒ 45000 bij voor een nieuwjaarsgeschenk voor het leger. In het geheel is daarvoor nu ƒ 125.000 bijeengebracht. Het Prinses Irenefonds houdt een inzameling ten bate van kinderen, slachtoffers van bombardementen (Batavia, G.P.D. 29.12).

— De Britse koning verleende hoge onderscheidingen aan luitenant ter zee Bussemaker, luitenant ter Zee Gobau en kwartiermeester De Wolf. Bussemaker is gesneuveld (Batavia, G.P.D. 29.12).

— De bevolking is officieel gewaarschuwd tegen het oprapen van Japanse, uit vliegtuigen gestrooide biljetten. De Japanners strooien deze immers blijkbaar ook uit om de mensen uit de schuilplaatsen te lokken. Als dit geschied is, keren zij terug om hen met machinegeweervuur te bestoken. Zoals o.a. in Penang is geschied. Bovendien kunnen deze biljetten ontbrandbaar zijn (Batavia, G.P.D. 29.12).

— Minister dr. Van Mook heeft in zijn laatste Maleise radio-rede gezegd, dat Indië in staat is zijn bevolking te voeden, wat er ook moge geschieden. „Wij zijn kalm en bereid alles te aanvaarden, wat de oorlog ons ook brengen moge" (Batavia, G.P.D. 29.12).

— Op Pontianak heeft weer een luchtaanval plaats gehad. Een aantal mensen werd gedood (Batavia, G.P.D. 29.12).

WAT DE NEDERLANDSE STRIJDKRACHTEN DEDEN.

Het nieuwsagentschap Aneta stelt het officiële aantal Japanse verliezen op 16 schepen die tot zinken gebracht werden en 5 die beschadigd werden door Nederlandse actie sedert de oorlog in de Stille Oceaan uitbrak.

De tot zinken gebrachte schepen zijn: 1 kruiser, 4 troepen-transportschepen, 3 vrachtschepen, 4 vrachtschepen, 1 lichter, 2 torpedojagers en een ander schip.

Zware schade werd toegebracht aan 2 vijandelijke kruisers, 1 schip dat watervliegtuigen van benzine en andere voorraden voorziet, 2 voorraadschepen en 2 transportschepen, die klaarblijkelijk beide buiten gevecht zijn gesteld.

Aneta zeide, dat deze lijst niet de schepen omvat, die waarschijnlijk tot zinken zijn gebracht of beschadigd, doch waarover de autoriteiten geen zekerheid hebben. (Batavia, (AP) 27.12).

NIEUWE NEDERLANDSE SUCCESSEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Nederlands Indische strijdkrachten een Japanse kruiser nabij het eiland Celebes in brand hebben gezet. Het communiqué deelt verder mede, dat de Nederlands Oost Indische luchtmacht een voltreffer plaatste op een Japans transportschip en „waarschijnlijk" 12 Japanse gevechtsvliegtuigen heeft neergeschoten bij een aanval op Miri en Serawak. Het feit, dat het communiqué geen melding maakt van de landing van Japanse parachutisten op gisteren nabij Medan op het eiland Sumatra leidde waarnemers ertoe te geloven, dat de indringers niet in staat zijn geweest veel succes te behalen in de Oost. (Batavia, (AP) 29.12).

AVROS OPENT NIEUWE STUDIO.

Surinaamse radio.

Programma ter gelegenheid van de opening van de nieuwe studio van de Avros (Surinaamse radio) op Vrijdag 2 Januari om 18 uur (Surinaamse tijd) op golflengten van 31,2 en 50,46 meter (de 50,46 meter op Curaçao niet wel hoorbaar).

1. Wilhelmus.
2. Openingsrede van den voorzitter van de Avros.
3. Toespraak Zijne Excellentie Gouverneur van Suriname.
4. Surinaams Volkslied.
5. Rede voorzitter comité voor algemene uitzendingen.
6. Rede chef gouv. persdienst.
7. Volksliederen.
8. Rede voorz. Suriname Waakt.
9. Rede voorz. Comité v. Chr. uitzendingen.
10. Rede kapt. Leger des Heils.
11. Cello soli. Overste W. A. v.d. Beek; a.d. vleugel mevr. E. Fernandes-Benjamins. Menuet van J. Daubé. Adagio van J. Haydn.
12. Fragment uit Gysbrecht van Aemstel.
13. Viool solo, Hans Fernandes; a.d. vleugel mevr. E. Fernandes-Benjamins. Airs Tzinganes van C. Espejo.
14. Kloris en Roosje.
15. Sluiting.

NIEUWE BANKBILJETTEN.

De Surinaamse Bank N.V. heeft nieuwe bankbiljetten uitgegeven ter waarde van tien en honderd gulden. Deze bankbiljetten zijn keurig uitgevoerd in oranje en dat van honderd gulden in paars. Aan de voorzijde zijn in de hoeken in cijfers de waarde aangegeven en verder in de rand ingewerkt, terwijl in een vignet het Gouvernements paleis prijkt. Aan de achterzijde is eveneens in de hoeken de waarde in cijfers aangebracht en in een vignet in het midden het Surinaamse wapen en aan weerszijden de waarde weer in cijfers.

Het formaat is dat van de Amerikaanse bankbiljetten.

SCHILDWACHT SCHIET OP MAN.

Een landbouwer, die over het terrein van de [in Suriname gelegerde] Amerikanen liep om eerder bij zijn grond in de buurt te zijn en blijkbaar naar het oordeel van den schildwacht verdacht deed, werd toegeroepen. Aangezien hij zich hieraan niet stoorde, doordien hij wellicht niet verstaan had, loste de schildwacht eerst een schot in de lucht. Daarna richtte hij op hem. Gelukkig ging dit schrijlings langs zijn buik en liet slechts een lidteken achter(„Sur.").

BALATA.

De Surinaamse balataproductie over dit jaar bedraagt ruim het dubbele van die van het vorige jaar. In 1940 werd ingezameld 218.721 kg. en dit jaar 430.179 kg. Jammer dat de vraag naar dit product in de laatste tijd de verkoop sterk belemmerd heeft. Grote partijen liggen er nog altijd onverkoopbaar. Wellicht dat door de strijd in het Verre Oosten dit product een betere kans zal krijgen, zodat de verdere ontwikkeling van het bedrijf ongestoord kan plaats hebben. Want wanneer de toestand zich niet wijzigt en exploitanten met grote voorraden blijven zitten, zullen zij hun exploitatie zo niet inkrimpen dan toch niet uitzetten.

AMERIKAANSE LOF VOOR NEDERLAND.

Anne O'Hare McCormick, de welbekende en zeer gezaghebbende medewerkster van de „N.Y. Times", schrijft in haar kolom: „De Amerikanen zullen en mogen niet vergeten de schuld, die zij in de Stille Oceaan aan hun Nederlandse bondgenoten hebben. Op dit ogenblik wordt Amerika bemoedigd door het voorbeeld dezer staalharde Nederlanders."

Een hoofdartikel in dezelfde „N.Y. Times" uit eveneens grote bewondering voor Nederlands Indië en dringt aan op het zenden van veel meer Amerikaans oorlogsmateriaal, vooral vliegtuigen „naar onzen kranigen bondgenoot in het Verre Oosten."

De bekende radio-commentator Raymond Gram Swing zei gisteren: „Wanneer het Amerikaanse volk een opperbevelhebber voor de geallieerde strijdkrachten in het Verre Oosten zou moeten aanwijzen, dan zou dat de Nederlandse vice-admiraal Hellfrich zijn."

WERK VAN VREDERECHTBANK

De Haagse vrede-rechtbang veroordeelde den oud-kapitein der infanterie C. W. Kiers te Zwolle tot 14 jaar gevangenisstraf, omdat hij gedurende de invasie den N.S.B.'er Rademakers had doodgeschoten (Londen, G.P.D. 27.12)

Politiek en Oorlog.

BRITSE AANVAL OP NOORS GEBIED.

8 Vijandelijke koopvaardijschepen met een scheepsruimte van in totaal 15.650 ton werden vernietigd in een aanval van Britse commando-troepen op een eiland nabij de Noorse kust op 27 December, gelijk bekend gemaakt door een gezamenlijk communiqué van de Admiraliteit, het Departement van Oorlog en het Ministerie van Luchtvaart. De Commando's (uitgezochte invasie-troepen) deden mee in de aanval door Britse vloot- en luchtstrijdkrachten op een Duitse sterkte in bezet Noorwegen.

Het communiqué luidt als volgt: „De volgende bizonderheden zijn ontvangen over de gezamenlijke operaties bij een aanval op Zaterdag 27 December op Noors gebied. De aanval werd hoofdzakelijk gericht op de vijandelijke ankerplaats nabij Vaagso, een eiland gelegen op 62 graden Noorderbreedte nabij de Noorse kust. Hoewel slechts on kleine schaal was deze aanval een goed voorbeeld van de gezamenlijke operatie waarin de Koninklijke vloot-, leger- en luchtmacht een even belangrijk van elkaar afhankelijk deel vormden. Lichte strijdkrachten van de thuisvloot arriveerden nabij het eiland Vaagso kort voor daglicht om 8.30 uur 's morgens en onder dekking van een rookgordijn, dat gelegd was door Hampden-vliegtuigen van het bommenwerperscommando, landden militaire strijdkrachten, bestaande uit Commando's waaronder Noorse troepen, in aanvalsvaartuigen 10 minuten later op de kust.

Schout bij Nacht H. M. Burrough C. B. voerde het commando over de vlootstrijdkrachten en Brigadier J. C. Haydon, D.S.O., O.B.E., had het bevel over de militaire strijdkrachten. De kustdefensie-batterijen, bediend door Duitsers, openden het vuur op onze schepen, doch werden tot zwijgen gebracht door een bombardement van de oorlogsschepen en de Hamoden-vliegtuigen. De vliegtuigen legden later ook een rookgordijn om de schepen te dekken en beschoten de batterijen en nabijzijnde barakken op het eiland Ragsundo met machinegeweren.

Twee landingen werden door de troepen uitgevoerd op het kleine eiland Maaloy en een andere aan het Zuidwestelijke eind van een plaats in het Zuiden van Vaagso. Het gehele garnizoen van Maaloy werd gedood of gevangen genomen en militaire opslagplaatsen en ammunitie-depôts werden opgeblazen. Een batterij van 4 kanonnen werd vernietigd. In het Zuiden van Vaagso boden de Duitsers heftig weerstand en bij straatgevechten leden wij enkele verliezen alvorens de stad volledig kon worden onderworpen. Het draadloos station en een zekere fabriek, die het eigendom zijn van Quislings en opereren voor de Duitsers, werden vernietigd. In totaal werden 8 vijandelijke schepen, waaronder 5 koopvaardijschepen, 2 gewapende trawlers en een gewapende sleepboot, in totaal 15.650 ton, vernietigd. De koopvaardijschepen, die zich op het strand vastzetten om verovering te voorkomen, werden vernietigd door onze vlootstrijdkrachten en de gewapende schepen werden tot zinken gebracht. Een offensieve patrouillevlucht in samenwerking met deze operatie werd uitgevoerd door Blenheimvliegtuigen van het bommenwerperscommando. Zij ontmoetten een convooi vielen het aan. Vele bommen vielen van vijandelijke koopvaardijschepen en tussen de schepen, waarvan een tot zinken werd gebracht.

Terwijl de operaties bij Vaagso plaatsvonden vielen Blenheim-vliegtuigen van het bommenwerpers-commando Herdla aan, welk het meest nabijzijnde vijandelijke vliegveld is op 100 mijl van de kust. Voltreffers werden geplaatst van een hoogte van 250 voet op houten startbanen. Een ME 109 welke juist het veld op taxiede, werd vernietigd. Gebouwen en een draadloos station in de nabijheid werden met de machinegeweren beschoten. Van al deze bommenwerpers-operaties worden 8 van onze vliegtuigen vermist, doch een lid van de bemanning van een Hampden werd gered door onze schepen.

De beschadiging van de startbanen op het vliegveld te Herdia heeft ongetwijfeld de omvang van de luchtaanval op onze schepen verminderd, die werden beschermd door Beaufighters en Blenheims van het Kustcommando. Bij de series luchtgevechten, die de gehele dag voortduurden, schoten zij 4 vijandelijk HE111's neer en verwondden een aantal. Het succesvolle aanval kon worden gemaakt op onze schepen. 3 Van onze gevechtsvliegtuigen worden vermist. Onze schepen leden slechts geringe schade en alle keerden in goede conditie terug voor ogenblikkelijke dienst. Onze verliezen aan manschappen zijn gering en de verwanten werden in kennis gesteld. Meer dan 120 Duitsers werden gedood en 95 Duitse gevangenen van marine en leger alsmede 9 Quislings werden teruggebracht. De gehele gezamenlijke operatie werd uitgevoerd overeenkomstig het plan en alle doelen werden bereikt binnen de tijd, dat alle strijdkrachten zich terugtrokken om 14.45 uur." (Londen, (AP) 29.12).

LUCHTAANVALLEN OP DUITSLAND.

In de nacht van Zaterdag op Zondag voerde de Royal Airforce luchtaanvallen uit boven het Noord-Westen van Duitsland. Vooral Dusseldorf werd hevig aangevallen.

In de afgelopen nacht hebben Britse bommenwerpers wederom een grote aanval uitgevoerd op Duits gebied. Het communiqué luidt verder als volgt: „Het weer was goed. De voornaamste objectieven waren Wilhelmshaven, Emden en de industriële districten in het Rijnland, welke hevig gebombardeerd werden. Nabij de Nederlandse kust werden 2 schepen getroffen met bommen. Vliegtuigen van het gevechtscommando vielen bij offensieve tochten vliegvelden en andere objectieven aan in bezet Frankrijk en Nederland. Van deze operaties worden 7 vliegtuigen van het bommenwerperscommando vermist." (Londen, (AP) 29.12).

NOORDAMERIKAANSE MATERIALEN ARRIVEREN IN RUSLAND.

Gemeld wordt, dat de eerste consignatie Noordamerikaanse voorraden, welke voorziet in een gedeelte van de overeenkomst voor November, in een Russische haven is gearriveerd (Moskou, (AP) 29.12).

BUREAU VOOR OORLOGSGEVANGENEN IN JAPAN.

De officiële Japanse radio deelde mede, dat een bureau belast met het toezicht op- en de behandeling van oorlogsgevangenen alsmede het inlichten van de betrokken landen en families morgen door de Japanse Regering zal worden opgericht onder de directe rechtsmacht van Premier Tojo (Tokio, (AP) 28.12).

AP-REDACTEUR WORDT OPPERCENSOR.

Byron Price, redacteur op het bureau van de „Associated Press", werd door President Roosevelt als oppercensor in de V.S. aangesteld. Indirect is dit natuurlijk een compliment aan het adres van de AP, dat tenslotte nog weer een complimentje inhoudt voor „Dagblad Amigoe di Curaçao", die het AP-nieuws alhier publiceert.

VRIJWILLIGERS IN NICARAGUA

De Regering van Nicaragua vroeg om vrijwilligers tussen de leeftijden van 18 en 40 jaar om 2 uren per dag militaire training te ondergaan op een tijd, dat dit geen hinder zal zijn in hun werk

RUBBER-PONTON.

Een ondernemende fabrikant van rubberartikelen die al veel leveranties aan oorlogsbenodigdheden had gekregen van het departement voor de Oorlogvoering, had een opvouwbare ponton uitgevonden. De boot kon tot een zeer klein pakje opgevouwen en opgerold worden, terwijl zij, opgeblazen, een lengte had van twaalf voet (vier meter). De fabrikant maakte een model klaar en zond het naar de autoriteit, die speciaal voor de aankoop van pontons was. Deze, een majoor, liet echter niets van zich horen, zodat de fabrikant besloot New York op te bellen. Hij kreeg den majoor aan de telefoon en deze zeide: „Ja, ik heb door verschillende oorzaken het ding juist gekregen. Het ligt hier uitgepakt voor me. Maar ik heb de brief nog niet gelezen.

Wat is het eigenlijk?" — „Een ponton", legde de fabrikant aan het andere eind van de telefoon uit. „Ziet u dat kleine klepje?"—

„Ja", zei de majoor na enige tijd, „ik heb het klepje gevonden". —

„Als u op dat klepje drukt..." begon de fabrikant uit te leggen. Maar hij kwam niet verder, want hij hoorde een uitroep van schrik en vallende dingen, gevolgd door een onheilspellende stilte. De fabrikant bevroedde, wat er aan de hand was. De majoor had zijn verklaring niet afgewacht en op het klepje gedrukt. Terwijl de maker zijn zin aldus had willen voleinden: „Als u op het klepje drukt, dan vermengen zich twee chemische bestanddelen, die voldoende gas ontwikkelen om de ponton op te blazen!" Inderdaad vernam hij later, dat men den majoor te hulp was gesneld, zijn gehele kantoor gevuld had gevonden met een ponton, terwijl de majoor zelf zachtkens maar soliede en hulpeloos tussen de ponton en de wand van zijn kantoor geklemd zat. „Maar dat was allemaal in het belang van de nationale verdediging", besluit de „New Yorker" dit mooie relaas.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

De Zwitserse radio deelde mede, dat volgens het Japanse Hoofdkwartier het tinmijnencentrum Ipoh in Malakka heden door de Japanners veroverd is.

In een hoofdartikel zeide „Izvestia" bij het bespreken van de Brits-Russische conferentie; dat de verdere toenadering tussen U. S. S. R. en Groot Brittannië de vurige goedkeuring zal wegdragen van de volken van beide landen en het doel van alle vredelievende volken en de gehele vooruitstrevende mensheid, de volledige overwinning van het Hitleristische Duitsland, zal bespoedigen. Het blad zeide, dat de Duitse nederlaag onvermijdelijk is, doch de uiterste inspanning zal vergen en de mobilisatie van alle bronnen van de anti-Hitler combinatie. Het blad zeide, dat de Russische en Britse troepen strijden voor een na-oorlogs Europa waarin de vrede verzekerd zal zijn en een herhaling van de Duitse agressie zal worden voorkomen. De Regering van Nieuw-Zeeland deelt mede, dat men aan Bulgarije oorlog verklaard heeft met ingang van 13 December.

Het Britse communiqué van Caïro deelt mede, dat de hoofdmacht van de vijandelijke strijdkrachten in Libye gisteren poogde de Britse colonnes terug te slaan, welke uit het Zuiden naderen. Bij een gevecht werd een vijandelijke colonne, waaronder tanks, gedwongen zich naar het Westen terug te trekken met verlies van 6 tanks. De Britse luchtmacht gaat voort aanvallen te doen op de vijandelijke colonnes. Ook Tripoli werd aangevallen.

Uit Manilla wordt gemeld, dat de fortificaties op het eiland Corregidor aan de ingang van de Manilla-baai heden 2 uren lang door de Japanners zijn aangevallen. Enkele Japanse aanvallers werden neergeschoten.

Tokio meldt de verovering van de hoofdstad van Serawak, Koetsjing, na een aanval van 4 dagen. Verder zegt het Japanse communiqué, dat Japanse vlootstrijdkrachten 2 duikboten tot zinken brachten en 10 grote vliegtuigen neerschoten in de wateren nabij de Noordkust van Borneo. De Japanners gaven het verlies toe van een torpedojager en een mijnenveger.

Premier Winston Churchill van Groot Brittannië is hedenmorgen per speciale trein uit Washington te Ottawa aangekomen. Churchills trein kwam het station binnenrijden onder geweldige toejuichingen. Hij zal morgen het Canadese volk toespreken.

„Service" in Canada.

Een Curaçaos reiziger in Canada schrijft:

Wie in zijn prille jaren wel eens de jaarlijkse zogenaamde spoorwegveilingen in Utrecht heeft bijgewoond, zal het met ons eens zijn, dat zulk een uiterst nuchtere gebeurtenis toch vele romantische raadselen bood.

In het rollend materiaal der Nederlandse Spoorwegen en niet minder in de stationsgebouwen en perrons worden vele voorwerpen vergeten en verloren, waarvan de rechtmatige eigenaar zich nadien nimmer meldt. Nu is het in Nederland een merkwaardig volksgeloof, dat iemand, die een voorwerp vindt, dit gedurende een jaar en zes weken" ter beschikking van den eigenaar moet houden en er na het verstrekken dier periode naar goeddunken over kan beschikken.

Noch het één, noch het ander is echter juist, want de verjaringstermijn voor eigendomsverkrijging op wettige wijze is niet alleen veel langer, maar ook het rechtmatig bezit treedt pas na de volle termijn van drie jaren in.

Hoe het ook zij, zelfs een groot orgaan als het bedrijf der Nederlandse Spoorwegen, met een speciaal „verloren voorwerpen" Departement, kan zich niet de weelde veroorloven om dergelijke zaken te eeuwigen dage op te slaan en daarom houdt men teiken jare grote uitverkoop.

Niet alleen lege en volle portemonnaies worden achtergelaten, maar ook fototoestellen, tassen, regenjassen, hoeden en in de voornaamste plaats paraplues en wandelstokken!

U kent ongetwijfeld de marktkooplieden wel, die in parapluies doen; regelrecht van „de spoor"; en die den gelukkigen koper van een afleggertje feliciteren met de woorden „Mijnheer, wat een mazzel, de vergeten paraplue van Baron van Mugteren tot Havermout!"

Onze mooiste vondst was echter een complete kinderwagen met installatie, die grif werd verkocht.

En hij die evenals wij, tot het gilde der verstrooiden mocht behoren en dus ook wel eens wat in de trein vergat, herinnere zich de papieren en formaliteiten, die hij in- en vervullen moest, alvorens uit het heilige der heiligen, de Centrale Administratie te Utrecht, het bekende gedrukte formulier, nr. XX, 1668 te ontvangen met de spijtige mededeling, dat zijn kostbaar bezit niet aangetroffen werd en dat men van de vermissing aangifte bij de politie zijner woonplaats kon doen.

Waarmede allerminst betoogd wil worden, dat men van „de spoor" nooit iets terugkreeg. Integendeel, wij ontvingen ons schale maandsalaris eens voor de tweede maal; via het gevondenvoorwerpen bureau; na het uit pure vergetelheid in de trein Amsterdam-Amersfoort vergeten te hebben.

Nu waren wij, jaren later, in het wondere Canada, op weg van Ottawa naar Toronto — om de gedachten te bepalen — een stad van meer dan 1 millioen inwoners en op 750 Kilometer van New-York-City.

De prachtdiensten van de Greyhound-Coaches brachten ons daar en natuurlijk vergaten wij wat bij het uitstappen in de geweldige stad aan het Ontario meer.

In New York teruggekomen, werd de vermissing bemerkt en een klein briefje ging naar het Greyhound-Office, met de gedachte aan vergeefse moeite voor een verloren zaak.

Edoch, het liep anders en binnen vijf dagen kwam er antwoord terug van de navolgende inhoud:

„Wij bevestigen uw brief van den... betreffende het verliezen van uw Dinhill-pipe in één van onze coaches, vermoedelijk de Toronto-coach.

Te uwer inlichting moge dienen, dat de chauffeur na het beëindigen van uw reis de pijp vond en het voorwerp afgaf in het bureau van de verloren voorwerpen.

Echter raakte, door enig misverstand en het feit, dat het voorwerp klein was, de pijp weg en wij kunnen haar niet terugvinden.

Onder deze omstandigheden, komt dit ten laste van onze verantwoordelijkheid en wij gevoelen ons verplicht Uw genoegdoening te verschaffen. Wilt u zo goed zijn ons te berichten, welk bedrag u als schadevergoeding zult willen accepteren?"

Waarlijk het behoeft geen commentaar, dat men in Canada weet, wat „service" is en wij voegen er alleen aan toe: Kennen wij dit zelf ook?

Als wij daar dan ook nog bij vermelden dat alleen aan het station Niagara-Falls, op de route Toronto-Buffalo-New York, per jaar meer dan drie duizend fototoestellen worden aangetroffen, dan past ons slechts: Hulde en diep respect aan Canada voor zulk een oprechte dienstvaardigheid!

Nazie-Boekenwurmen.

De Nederlanders hebben eeuwenlang een reputatie als kunstminnend volk genoten. Nederlandse uitvoerende kunstenaars hebben de roem van het kleine land aan de Noordzee in hun werken uitgebeeld en die uitgedragen naar alle oorden der wereld, waar intellectualisme, kunstzinnigheid en fijn begrip de volken sieren.

Er zijn kunstliefhebbers èn kunstliefhebbers. De goede soort bestaat uit die mensen, die gretig hun laatste rijksdaalder neertellen bij den bureaulist van het Concertgebouw of het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen om hun honger naar schoonheid en geestelijk genot de kreten van de maag te doen overstemmen. Dat zijn ook de mensen die een dag kunnen rondslenteren langs boekenstalletjes op de markt, die met bibliophiele scherpzinnigheid een koopje weten op de kop te tikken en zich de gelukkigste mens ter wereld voelen wanneer zij intellectuele vreugde puren uit een dertigcentsboekske. Er zijn er, die des avonds na gedane arbeid zich zetten aan de bestudering van oude plaatwerken, die de meesterwerken der grote schilders van de goedkoopste reproducties even zuiver weten te beoordelen als de rijke kunstkenner die Frascati's beste klant is en door de kunsthandelaren met een buiging wordt welkom geheten.

Er is intussen — en hun aantal groeit gestadig momenteel — een groot aantal „liefhebbers" opgestaan, die zich meer tot de materiële dan tot de geestelijke waarde van het kunstproduct aangetrokken gevoelen.

Toen de Duitsers in 1871 de baas speelden in Versailles, oefenden de barbaarse Fransen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op van ouds zeer kunstzinnig georiënteerde Hunnen. En al spoedig verschenen afgezanten in de kunstzalen, die met een critisch oog speurden naar waardevolle doeken. Een week later kwam dan een verhuiswagen...... en een lege plaats aan de muur vormde het stille bewijs van de verzamelliefde der overwinnaars!

Wat de Duitsers betreft, verandert er niets in deze wereld: zij zijn en blijven kunstdieven, die hun handwerk verstaan. Getuige 1940, het jaar van Frankrijks rampspoed en vernedering. Nu waren het enorme motor-vans, welke de kostbaarheden van het verslagen land naar München overbrachten, en onderweg even bij Goering langs reden om dezen kunstminnaar te verheugen met geroofde schatten, welke Karin Hall moesten sieren.

De boekenstalletjes langs de Seine sloten — voorzover de eigenaren nog niet van ellende waren omgekomen —, maar niet dan nadat ook daar het speiend oog van boekenkenners had weggehaald wat maar enigszins de moeite waard was.

Voor Frankrijk heeft men slechts enkele maanden nodig gehad om het land het meest waardevolle, wat zijn kunstenaars geschapen hadden, te ontstelen.

Nu is Nederland aan de beurt. Maar Nederlanders zijn taaie en vasthoudende zakenlieden, die zich niet gemakkelijk laten intimideren — zelfs niet door Duitse schatzoekers. Men heeft er dus daar iets op gevonden om bedriegers en bedrogenen samen te doen geloven, dat hier een „handel" wordt gedreven: het Internationale Antiquariaat te Amsterdam heeft van 27 to 29 Mei jl. een veiling van enige belangrijke bibliotheken gehouden. In de catalogus trokken vooral de rubrieken Duitse taal en Letterkunde de aandacht......

...After all, wij betalen toch met prima-Marken, nietwaar, dus waarom zouden jullie met ons geen zaken doen?".

Het vee wordt de Russische boeren ontnomen en voortgedreven naar de kampen voor vervoer naar Duitsland. Hier ziet men een Duitsen commandant ongeduldig wachten tot hij kan passeren.

Wij ontvingen:

Van **All America Cables & Radio** een duidelijke maandkalender.

Van **Curaçao Motors Ltd.** eveneens een maandkalender.

Van **S. E. L. Maduro & Sons** „New Horizons", Nov. 1940, met mooie foto's.

Neerlandia, Dec. 1941. Dit tijdschrift begint thans zijn 2e jaargang. In het nummer is het jaarverslag van het A.N.V. over 1940 opgenomen. Een interessant artikel over de geschiedenis van Japan in betrekking tot de Nederlanders („in 1641, juist 300 jaar geleden, moesten alle Europeanen Japan verlaten — op de Hollanders na").

Milit.. en Politie-tijdschrift voor Curaçao. Dec. 1941, met artikelen over het 276-jarig bestaan van het Corps mariniers, de wandelmars, een zeer interessant artikel „Hoe een Districtmeester werkt" (door den Heer J. M. S. van Eps), het eerste stuk van George Seppen over het Nederlandse Legioen in Canada. Als steeds een prachtig nummer.

Van den heer **W.E. Evertsz,** eigenaar van „El Porvenir" Bredestraat 17 A, Otrabanda, kregen wij een aantal insignes „God bless Netherlands" en „God bless England". Het zijn handige dingen om op je goed te naaien.

Van **E. Moreno Brandao** ontvingen wij een pracht kalender als reclame voor Chevrolet. Een prachtige foto van Z.H. Paus Pius XII siert het geheel. Het is een bij uitstek katholieke kalender die het imprimatur verwierf van Francis J. Spellman, den aartsbisschop van New York.

Vrouwenorganisatie Curaçao zond ons de 10e aflevering, dat weder vol interessante bijdragen staat en zeker graag door alle vrouwen zal gelezen worden.

Luchtbescherming, Dec. 1941. Dit blad kon binnenkort nog wel eens actueel worden. Vreemd genoeg treft men er geen woord in aan over de Openbare Bekendmaking des Gouverneurs van 16 December jl. Ook verder staat er niets in, dat met de tegenwoordige verduistering van Aruba en Curaçao verband houdt. Wordt dit tijdschrift al zo lang van te voren gedrukt. Desalniettemin is het blad er niet minder interessant om. In Januari komt Wenken nr. 5. De plaatselijke Luchtbescherming zocht contact met Indië en Engeland. Het artikel over brandbommen en haar bestrijding kon wel eens betekenis krijgen voor Curaçao. Het stuk is goed geschreven, terwijl men met belangstelling de conclusie van de Curaçaose Ver. voor Luchtbesch. in het volgende nummer beidt.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Stokvis. Morgen: Boerenkool met worst.

Agenda:

Ma. 29 Dec. 20.00 Repetitie toneelver.
Di. 30 Dec. 19.30 Oefenavond Biljartvereniging Asiento.
Wo. 31 Dec. 21.00 ConcertK.S.L.I., na afloop oudejaarsavondviering.
Vr. 2 Jan. 19.30 Oefenavond Biljartvereniging Asiento.
Di. 3 Jan. 18.30—20.30 Kinderbioscoop

WACHTDIENSTEN: Ma. 29 Dec.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.
Scheepvaart Afd.: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Biljartver. „Holland": Dinsdag, 30 December 1941, biljarten voor de A- en Hoofdklasse, dus niet voor de C-klasse.

Sociëteit „Groot Kwartier:

Dansavond ter gelegenheid van de jaarwisseling. Dansmuziek zal verzorgd worden door de „Briad Stad Band"; aanvang 21 uur; einde 4 uur. Er kan slechts geringe introductie worden toegestaan in verband met de weinige plaatsruimte, welke uiterlijk tot Woensdagavond 18 uur door de leden van de club aangevraagd moeten worden bij den Secretaris, Groot Kwartier 17. Zonder kaart geen toegang.

Oudejaar: De viering van het Oudejaar zal, evenals vorig jaar, om 21 uur worden geopend met een concert van van de „K.S.L.I.". Het orkest zal onder de bekwame leiding staan van dirigent Harcourt, die een speciaal door hem verzorgd programma ten gehore zal brengen. Te ongeveer 23.30 uur wel onze directeur een toespraak toe de employé's houden. Na afloop van deze toespraak is het ongeveer middernacht en gezamenlijk zullen wij het nieuwe jaar inluiden. De band van de „K.S.L.I." en het Piscadera baai-orkest zullen voor de rest van de nacht de dansmuziek verzorgen.

Introductie op kaart wordt in zeer beperkte mate toegestaan. Genodigden hebben echter niet eerder toegang dan na half één. De aanvraag voor introductie moet door een employé van de C.P.I.M./C.S.M. geschieden, terwijl de employé in de zaal aanwezig moet zijn. Aanvragen kunnen tot Dinsdagmiddag 16 uur, bij den Secretaris van de Sociëteit „Asiento" worden ingediend.

Attentie: Abusievelijk moet ergens een pakje bezorgd zijn inhoudende twee crème glasgordijnen. Beleefd verzoek dit mede te delen aan B. M. van Doeland, tel. 245.

Zwemmen: Op 22 December 1941 zijn er te Jan Thiel wederom zwemproeven afgenomen, waarbij de volgende personen geslaagd zijn:

Groep dames: Bakker, Ellinghausen, Faay, Jurrius, Kruyer, Molenaar, McKenzie, Scheffer, v.d. Steeg, Veldhuyzen, Wortel, Bakker, De Boer.

Groepen Heren: v.d. Steeg, Benschop.

Groep Kinderen: Igne van Gendt, Hennie Rouwenhorst, Dinie van Elsas, Theo van Elsas, Alex Kruyer, Bobby Ellinghausen, Daniel van Esveld.

Zoals gewoonlijk duurde de zwemcursus voor kinderen 2 maanden (16 lessen) terwijl de verschillende dames en heren in ongeveer 14 lessen de zwemkust machtig werden. Dank zij der animo, die er onder de damesgroep bestond, kon er onder de uitstekende leiding van zwemmeester in deze korte tijd zwemmen geleerd worden.

In verband met het feit, dat er wel een groot aantal kinderen op de „wachtlijst" staan, zullen er de eerste volgende vier maanden alleen zwemlessen voor kinderen gegeven worden. In hoeverre er weer groepen voor volwassenen gevormd kunnen worden kan eerst daarna worden nagegaan.

RONDDOLENDE LICHTEN OP BONAIRE.

Waar het vandaan komt heeft nog geen mens kunnen achterhalen, maar een feit is, dat men op Bonaire op alle delen van het eiland kan vernemen, dat men 's avonds, als het goed en wel donker is, zo hier en daar een angstwekkend licht ziet. Op verschillende plaatsen keert het geregeld weer. Zo te Nikiboko, op Noord di Salinja, op de Seru Largu en in de buurt van Seru Sjakie bijvoorbeeld.

Tegen achten begint het al. Het schijnt niet altijd even fel, soms is het meer flauw, maar soms ook vertoont het zich als een vuurgloed. Dat van Noord di Salinja is een kwaad licht, het is ongeveer mansgroot, en zweeft enkele meters boven de aarde. Met grote snelheid schiet het van links naar rechts, komt soms vlak bij, zelfs wel eens tot tussen de huizen van Noord di Salinja, om dan weer met onverwachte wendingen zijn weg te zoeken naar de zee. In de regel begint het op Playa P'abao, achter de Salinja, daar bij het huis van Sjon Mantji, en blijft dan urenlang ronddolen. Soms gaat het ver over zee, of vlak langs de kust, en daar heeft het eens een eenzamen visser de angst in de benen gejaagd. Caramba! het schoot rakelings langs hem heen. En hij liet lijn en boot aan hun lot over, en rende harder dan hij ooit van zijn leven gelopen had, naar zijn huisje op Noord.

Dat van Montagne is minder angstig, blijft in de regel nogal hoog,en geeft de indruk, alsof een man met een helder schijnende lantaarn over de berg heen loopt. Maar dat is onmogelijk, want in een paar tellen zweeft het van Oost naar West, en een mens loopt wel een uur van Oost naar Kibra Guan, wat ongeveer de helft is. Ook daalt het wel eens van de berg af, om dan plotseling weer te stijgen. Menig afgelegen bewoner van Cunucu-Bieuw of La Union kan er niet rustig van slapen.

Maar het meest bekende en ook het meest besprokene is wel het licht van Nikiboko. Het maakt even onberekenbare bewegingen als de andere lichten, maar heeft dit voor, dat het vaak blijft stil staan en dat zegt wat! Uit de overlevering der ouden weet men, dat overal waar veel licht schijnt, geld aanwezig is. Als oude mensen, die heel hun leven lang hebben doorgebracht in een schamel cunucu-hutje van takken en klei, en op zijn hoogst een klein petroleumlampje gewend zijn, in betere huizen meer licht zien, dan zeggen ze: Die hebben geld, die zijn rijk. Wellicht is hieruit de zienswijze ontstaan, dat waar er ook maar helder licht te zien is, zich geld bevindt. Wat er van zij, men is ervan overtuigd, dat op de plaatsen waar de vreemde doollichten blijven stilstaan, geld in de grond begraven ligt.

Eens, toen het licht van Nikiboko weer zeer duidelijk te zien was, en herhaaldelijk bleef stilstaan, hebben enkele Nikibokonaren — tuk op buit — de moed gehad om een nacht buiten te blijven waken, en zodoende de plaats vast te stellen waar het licht bleef staan. De volgende dag zouden ze dan gaan graven. In groep durfden ze zich wel in de duistere „mondi" te wagen, ofschoon het te betwijfelen valt, dat allen zo weinig angst gevoelden als ze later vertelden.

Ze zoeken zich een geschikte plaats uit om te liggen, en het duurt niet lang of daar komt het licht aan. Maar nauwelijks zijn ze opgesprongen om te gaan zien waar het blijft staan, of het schiet weg en houdt elders stil. Zo ging het spelletje door. Het licht gedoogde niet dat men het naderde, en sprong telkens op als de mannen opsprongen, zodat de zoekers genoodzaakt waren hun tocht te staken.

Er zijn later nog pogingen gedaan om te graven op een plaats die men min of meer giste, maar zonder resultaten. Vreemd echter blijft, dat men eroveral over hoort spreken, en dat vergt enige verklaring. Nog vreemder is, dat een vreemdeling de lichten nooit ziet. Zodra die komt kijken vertonen ze zich niet.